

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113210185
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2113210185.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: CASH COLLECTORS SK s.r.o., IČO: 44 703 015, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, proti odporcovi: N. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., zastúpenému opatrovníčkou pre konanie: JUDr. U. J., zamestnankyňa Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, právne zastúpený: JUDr. Ambróz Motyka, advokát, so sídlom Námestie SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 3.827,36 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 06.11.2014, č.k. 10C/289/2013-189, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 179,38 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh, doručený súdu dňa 11.04.2013, ktorým sa navrhovateľ domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 3.873,84 Eur s úrokom vo výške 18,40% ročne zo sumy 3.529,23 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 3.529,23 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Podaním zo dňa 16.07.2013 doručeným súdu dňa 19.07.2013 navrhovateľ vzal návrh späť v časti o zaplatenie sumy 46,48 Eur, úroku vo výške 18,40% ročne zo sumy 46,48 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 46,48 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia. Uznesením okresného súdu č.k. 10C/289/2013-78 zo dňa 01.08.2013 bolo konanie v uvedenej časti zastavené. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania 630,35 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu.

Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, § 39 Občianskeho zákonníka (OZ) a v časti o náhrade trov konania s použitím § 142 ods. 1 O.s.p., vecne argumentoval tým, že posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou

zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z.č. 281/2001 Z.z.), keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka) a zároveň obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 3.827,36 Eur s príslušenstvom, ktorá suma podľa navrhovateľa predstavovala zostatok nesplateného úveru s príslušenstvom poskytnutého odporcovi obchodnou spoločnosťou Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U., na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006. Vedľajší účastník na strane odporcu namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa dôvodiť, že obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. nemohla postúpiť tzv. živý úver a navrhovateľ v konaní nepredložil žiaden doklad, že úverový vzťah s odporcom bol ukončený pred postúpením pohľadávky na právneho predchodcu navrhovateľa. Navrhovateľ odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore od Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 01.12.2010 s obchodnou spoločnosťou HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, ktorú zmluvu o postúpení pohľadávok považoval za platnú.

Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu, cedenta) vstúpi nový veriteľ (postupník, cesionár) na základe zmluvy uzavretej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stane postupník a nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pri postúpení pohľadávky nie je účelom zmena obsahu postúpenej pohľadávky, ale zmena v osobe veriteľa. Postúpením pohľadávky sa dlžníkovu postavenie nemení, najmä sa nemôže zhoršiť jeho právne postavenie. V súdenom spore obchodná spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava uzavrela dňa 21.10.2010 Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE s obchodnou spoločnosťou Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U.. V zmysle § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov môže banka, teda postupca v prejednávanej veci, postúpiť svoju pohľadávku voči klientovi, teda odporcovi, ak je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj napriek písomnej výzve banky. Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť tak iba pohľadávka alebo jej časť, ktorú sú už splatnými (1. predpoklad), tzv. dospelé splátky, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy (2. predpoklad) po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené dva predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. V konaní však nebolo preukázané, napriek márnemu poučení podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, že by obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. vyzvala pred uzavretím Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE zo dňa 21.10.2010 písomne odporcu na splnenie omeškaných splátok poskytnutého úveru, i keď navrhovateľ tvrdil, že odporca bol na omeškanie so splácaním upozorňovaný a vyzývaný k úhrade jeho splatných záväzkov, avšak nepredložil o tom jediný dôkaz, keď podľa vlastných tvrdení navrhovateľa bol odporca v omeškaní už od splatnosti prvej dohodnutej splátky úveru. Navyše navrhovateľ vyhlásil sám mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.07.2011, teda po viac ako štyroch rokoch odkedy odporca prestal úver riadne splácať (posledná platba od odporcu bola uskutočnená dňa 20.03.2007). Odporca zaplatil z poskytnutého úveru sumu 205,94 Eur, čo znamená, že zaplatil len prvé štyri splátky úveru celkom po 43,85 Eur a piatu splátku úveru v časti 30,54 Eur (4 x 43,85 Eur = 175,40 Eur + 30,54 Eur). Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE bola uzatvorená už dňa 21.10.2010, teda pred splatnosťou posledných dvanástich mesačných splátok úveru splatných od 20.11.2010 do 20.10.2011. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia totiž môže byť predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na tretiu osobu len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sa stali splatnými. Vychádzajúc z uvedených skutočností tak dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006 z obchodnej spoločnosti Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. na obchodnú spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava. Takéto postúpenie pohľadávky je tak neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonných podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorými sú splatnosť pohľadávky a existencia

písomnej výzvy banky klientovi na plnenie peňažného záväzku, s ktorou je klient v nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani. Ak teda obchodná spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava následne uzatvorila dňa 01.12.2010 s navrhovateľom Zmluvu o postúpení pohľadávok týkajúcu sa mimo iného aj pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006, je takýto právny úkon rovnako od počiatku neplatný pre nedostatok jej oprávnenia disponovať s uvedenou pohľadávkou, nakoľko sa obchodná spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava nestala veriteľom pohľadávky voči odporcovi zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006, ktorú mala nadobudnúť z neplatnej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE dňa 21.10.2010. Pre nedostatok dispozičného oprávnenia obchodnej spoločnosti HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava nakladať s predmetom postúpenia v čase uzavretia následnej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 01.12.2010 je neplatná aj Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 01.12.2010 uzavretá s navrhovateľom. Z uvedených dôvodov sú obe vyššie uvedené zmluvy o postúpení pohľadávok od samotného počiatku absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh je potrebné zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Vecná legitímácia predstavuje hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Účastník konania, ktorý je nositeľom subjektívneho práva z hmotnoprávneho vzťahu, má aktívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu uplatnené v konaní. Ak sa to v konaní nedokáže, súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom aktívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorý ale v konaní nevystupuje ako navrhovateľ. O takýto prípad išlo aj v prejednávanej veci, keď súd dospel k záveru, že postúpenia pohľadávky uplatnenej návrhom boli neplatné. Práve nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa mal vecný dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým súd návrh voči odporcovi zamietol.

Vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania vznesenej vedľajším účastníkom na strane odporcu súd uvádza, že nepochybne sú premlčané všetky nezaplatené splátky úveru splatné tri roky pred podaním návrhu na súd, teda pred dňom 11.04.2010. Vzhľadom na vyššie uvedené závery sa však súd bližšie vznesenou námietkou premlčania nezaoberal, keď hlavným dôvodom zamietnutia návrhu je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v spore.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 3.827,36 Eur s príslušenstvom za neopodstatnený, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania navrhovateľa a odporcu rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a vo veci plne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko náhradu trov konania výslovne nežiadal, i keď inak by mu na ňu vzniklo právo.

O náhrade trov konania navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a vo veci plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania v sume 630,35 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vzniklo právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 715,78 Eur, a to za 4 úkony právnej služby á 141,09 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 02.11.2012, písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 22.08.2013, písomné podanie na súd - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 18.10.2013, písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 28.10.2014) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., 1-krát režijný paušál á 7,63 Eur, 2-krát režijný paušál á 7,81 Eur, 1-krát režijný paušál á 8,04 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., 20% DPH v sume 119,13 Eur (20% z odmeny za úkony právnej služby a z režijných paušálov, t.j. 596,65 Eur x 0,2) podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.. Vedľajší účastník žiadal o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v sume 630,35 Eur, teda v nižšej, ako má nárok, preto mu súd priznal len túto uplatnenú náhradu trov konania, ktorú prisúdenú náhradu trov konania je navrhovateľ povinný podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zaplatiť právnenmu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ s tým, že napáda rozsudok v celom jeho obsahu z dôvodu, že súd vec nesprávne posúdil predovšetkým v otázke použitia ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď konštatoval, že nemá dostatok aktívnej legitímácie. Súdom prvého stupňa bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľ s dôvodmi zamietnutia žaloby a s výkladom § 92 ods. 8 Zákona o bankách nesúhlasí a považuje ho za chybný. Poukazuje predovšetkým na znenie sporného zákonného ustanovenia s tým, že podľa navrhovateľa písomnou výzvou sa v zmysle Zákona o bankách nerozumie nejaká osobitná špeciálna výzva upozorňujúca na možnosť postúpenia pohľadávky ako to naznačuje prvostupňový súd, ale ide o bežnú výzvu banky upozorňujúcu dlžníkov na omeškanie s niektorou časťou jeho dlhu. Odporcom boli zaslané tri upomienky (dňa 14.12.2006, 05.01.2007, 24.01.2007). Po ich zaslaní Y. Y. uhradil odporca iba tri splátky, pričom aj napriek týmto úhradám bol dlžník neustále v omeškaní. Prvú splátku totiž zaplatil zhruba deväť mesiacov po doručení prvej upomienky. Je teda preukázané, že odporca bol upozornený tromi písomnými upomienkami o čom svedčí aj priložený výpis z účtu. Z uvedených dôvodov, nakoľko odporca bol v omeškaní so splátkami a napriek predmetným upomienkam a v lehote 90 kalendárnych dní pohľadávku neuhradil banka mala možnosť postúpiť pohľadávku.

Ďalej poukázal na znenie § 488 Občianskeho zákonníka, ako aj na jeho komentár, čomu nasvedčuje výklad odlišný než ako to urobil prvostupňový súd. Ak je dlžník v omeškaní, čo len s časťou peňažného záväzku voči banke, môže banka postúpiť celú svoju pohľadávku, ktorá zodpovedá celému peňažnému záväzku dlžníka a nielen jeho omeškanej časti a to aj bez súhlasu dlžníka. Nie je žiaden racionálny dôvod identifikovať predmet v hypotéze právnej normy ako čo len časť peňažného dlhu záväzku a následne ten istý predmet označovať v sankcii právnej normy ako pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku. V zmysle posudzovanej právnej normy stačí byť názoru, ktorý zastáva aj navrhovateľ v kvalifikovanom omeškaní len s časťou peňažného záväzku a v takomto prípade je banka oprávnená postúpiť celý tento záväzok, nielen jeho časť a to aj bez súhlasu klienta. Klient banky je chránený skutočnosťou, nie ako to posúdil súd prvého stupňa, ale tým, že nie je možné, aby banka bez jeho súhlasu postúpila všetky jej pohľadávky voči dlžníkovi v prípade, ak je tento v omeškaní iba s jednou z pohľadávok. Ak dlžník čerpá v banke tri úvery a v omeškaní je iba s časťou jedného úveru, banka nemôže v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia postúpiť bez jeho súhlasu všetky tri úvery.

Aj druhá veta posudzovaného ustanovenia jednoznačne potvrdzuje tento právny záver. Názoru prvého stupňa je teda nesprávny aj v ďalšom výklade. Poukázal na ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách so záverom, že nakoľko je banka povinná odovzdať postupníkovi dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého pohľadávka vznikla, ak by bolo možné postúpiť iba jednotlivé splatné splátky a ich príslušenstvo ako chybne uvádza prvostupňový súd, postúpenie iba časti pohľadávky by stratilo ekonomický zmysel. Samotnej banke by ešte k tejto nesplatennej časti pohľadávky chýbali originály zmluvných podkladov a pohľadávka by sa v tejto časti stala pre banku nevymáhateľnou. Aj pre samotného dlžníka by postúpenie iba časti pohľadávky predstavovalo nadbytočnú a nehospodárnu komplikáciu. Úmyslom zákonodarcu rozhodne nemohlo byť navodenie stavu, za ktorého má dlžník v jednom momente dvoch, prípadne aj viacerých veriteľov k pohľadávke z jedného právneho základu. Všetky vyššie uvedené otázky sa týkajú iba postúpenia pohľadávky bez súhlasu dlžníka. V danom prípade však odporca s postúpením pohľadávky súhlasil, čo je zrejme z bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok.

Prvostupňový súd argumentuje tým, že postúpenie pohľadávky bolo neplatným právnym úkonom kvôli rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka a preto navrhovateľ nie je v konaní aktívne legitimovaný. Toto konštatovanie však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia súdu. Tiež poukázal na znenie a kontext ostatných odsekov ust. § 92 Zákona o bankách, ktoré sú primárne zamerané na otázky poskytovania informácií o bankovom tajomstve, tzn. o klientovi. Poukázal na Nález Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 192/08 ako aj na názor Ústavného súdu českej v Náleze sp. zn. IV. ÚS 1735/07. Zdôraznil, že oznámenie o postúpení pohľadávky bolo odporcovi zaslané doporučeným listom 12.11.2010 ako aj listom zo dňa 03.01.2011, ktorým mu bolo zaslané upozornenie na možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru dňa 14.06.2011 a oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 04.07.2011. Postúpenie pohľadávky bolo zrejme aj zo žaloby podanej dňa 08.04.2013, kde boli vyššie uvedené písomnosti pripojené a odporca až do dňa podania odvolania vo veci nepodal žiadne námietky proti postúpeniu. Neexistuje teda žiadny právny záujem odporcu na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, nakoľko postúpenie pohľadávky nemalo žiaden vplyv na postavenie odporcu. Navrhovateľ, ale ani jeho právny predchodca Y. Y. už nemajú žiadnu možnosť domáhať sa svojho práva súdnou cestou, nakoľko ich nárok by bol v prípade opätovnej žaloby už v celom rozsahu premlčaný a na toto právo musí súd ex offo prihliadnuť. Poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR publikovaný pod značkou R 119/2003, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 12.06.2012 sp. zn. 3 Obo 69/2011. Pokiaľ súd prvého stupňa poukázal aj na to, že navrhovateľ vyhlásil sám mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.07.2011, k tomuto sa navrhovateľ nevie bez ďalšieho vyjadriť, nakoľko ďalšiu úvahu súd neuviedol. Rozsudok súdu prvého stupňa sa zásadným spôsobom prieči zásadám právnej istoty a zásade odôvodnených očakávaní subjektov práva. Záverom si uplatnil trovy

právneho zastúpenia za podané odvolanie, ktoré vyčíslil za jeden úkon právnej služby odvolanie 141,09 Eur, náhradu hotových výdavkov 8,04 Eur + 20% DPH. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, návrhu v plnom rozsahu vyhovel, priznal mu náhradu trov konania, eventuálne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a v prípade, ak odvolací súd potvrdí rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny, navrhol pripustiť dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p., pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Odporca a vedľajší účastník odvolanie nepodali.

K doručenému odvolaniu podal písomné vyjadrenie vedľajší účastník vystupujúci na strane odporcu. Zdôraznil, že pre posúdenie predmetnej právnej veci je významné, že právnym titulom uplatňovaného nároku navrhovateľa je pohľadávka z pôvodne bankového úveru. Je teda zásadný rozdiel medzi úverom alebo pôžičkou poskytnutým bankou z návratných prostriedkov od občanov, prípadne firiem a úverom alebo pôžičkou poskytovanou nebankovým subjektom z vlastných zdrojov. Odvolanie navrhovateľa je obsahom rozsiahle. K problematickému § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ako aj na odvolanie, ktoré poukazuje na to, že písomnou výzvou sa v zmysle Zákona o bankách nerozumie nejaká osobitná špeciálny výzva. K tejto argumentácii je potrebné uviesť, že by bolo vhodné, aby navrhovateľ vysvetlil rozdiel medzi osobitnou špeciálnou výzvou banky a bežnou výzvou banky. V každom prípade je treba vychádzať zo znenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, z ktorého vyplýva, že musí ísť o písomnú výzvu banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní nepretržite 90 kalendárnych dní. Až po preukázaní, že klientovi banka bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa tvrdenia navrhovateľa odporcovi boli zaslané minimálne tri upomienky. Túto skutočnosť má preukazovať výpis z účtu, kde sú vedené položky označené ako poplatok za prvú, druhú a tretiu upomienku. Súd prvého stupňa správne konštatuje, že navrhovateľ aj napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci písomnú výzvu banky, ktorá mala byť klientovi banky doručená. Navrhovateľ teda nepreukázal doručenie upomienok, na ktoré sa vo svojom odvolaní odvoláva. Výpis z úverového účtu odporcu preukazuje jedine skutočnosť, že banka si za upomienky účtovala poplatok vo výške 200,- SKK. Zdôraznil, že výzva banky musí byť konkrétna a vecná, musí z nej vyplývať, ktoré splátky neboli uhradené, v akej výške, kedy sa tieto splátky stali splatnými. Písomná výzva musí byť klientovi banky preukázateľne doručená, pretože ide o základný a prvý predpoklad pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žiaden takýto dôkaz však navrhovateľ v konaní nepredložil. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp. zn. 10C/369/2013.

Ďalšou námietkou, ktorú v odvolaní prezentuje navrhovateľ je argument, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho záväzku nesplatených niekoľko splátok má banka oprávnenie postúpiť inému subjektu a to aj osobe, ktorá nie je bankou, celý úver, tzn. splátky splatné, ale aj splátky, ktorých zročnosť ešte nenastala a to bez toho, aby banka pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Tento výklad je však účelový a nezodpovedá zmyslu, účelu a logike posudzovaného ustanovenia. Zákonodarca v § 92 ods. 8 hovorí o možnosti postúpenia splatného záväzku klienta banky. Vyplýva to napokon aj z dôvodovej správy k Zákona o bankách, kde v osobitnej časti k § 92 je uvedené, že v odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. V dôvodovej správe je uvedené jednoznačne autentický výklad tohto zákonného ustanovenia, pričom k správnomu výkladu možno dospieť aj jazykovo-gramatickým, prípadne logickým výkladom. V tejto súvislosti veľmi nepresvedčivo argumentuje navrhovateľ, pretože nesplácaný dlh nemôže znamenať nič iné, než nesplatenú zročnú splátku úveru, prípade dlh z celého úveru, ktorý sa stal zročným po vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého úveru bankou. Pravidlá formálnej logiky nepripúšťajú záver, aby doposiaľ neročné splátky úveru predstavovali nesplácaný dlh. Nespráva je argumentácia navrhovateľa, keď príkladmo poukazuje na ochranu klienta, ktorý v banke má tri úvery, s omeškaním je len s jedným a teda daný postup sa môže vzťahovať iba na ten, s ktorým sa dostal do omeškania. Časťou peňažného záväzku pri bankových úveroch je potrebné chápať jednotlivé splátky úveru, ktoré majú osobitný režim splatnosti. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na Všeobecné obchodné podmienky pod bod 19.16, v ktorých klient výslovne súhlasil s postúpením akejkoľvek pohľadávky banky bez ohľadu na to, či sú pohľadávky budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené a bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, takéto znenie Všeobecných obchodných podmienok je neplatné pre rozpor s § 92 ods. 8 Zákona o bankách a pre svoju nevyváženosť

by aj pri absencii zákonného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách predstavovali neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je postihnutá absolútnou neplatnosťou.

Tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013, s tým, že v prejednávanej právnej veci mohlo dôjsť k postúpeniu splatných splátok odporcu, s ktorými bol v kvalifikovanom omeškaní, avšak rozhodne musel byť splnený aj prvý predpoklad pre platné postúpenie a to písomná výzva banky. Pokiaľ navrhovateľ toto v konaní nepreukázal, tzn. nepreukázal doručenie písomnej výzvy banky odporcovi, postúpenie pohľadávky z banky na jeho právneho predchodcu je neplatné a rovnako je neplatné aj následne postúpenie pohľadávky na navrhovateľa, ako to správne v napadnutom rozsudku právne uzavrel súd prvého stupňa. Napadnutý rozsudok, ktorým súd návrh z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa zamietol, je vecne správny, preto navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil a navrhovateľa zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania pre vedľajšieho účastníka, pričom náhradu týchto trov si vyčíslil sumou 179,38 Eur, ktoré predstavuje odmenu za vyjadrenie k odvolaniu 141,09 Eur (§ 13a ods. 1 písm. c) Vyhlášky č. 655/2004 Z.z., AT), a režijný paušál vo výške 8,39 Eur (§ 16 ods. 3 advokátskej tarify) a 20% DPH vo výške 29,90 Eur, teda celkove trovy odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v prevažnom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný.

Predmetom konania je požiadavka navrhovateľa na zaplatenie sumy 3.827,36 Eur s úrokom vo výške 18,40% ročne zo sumy 3.482,75 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 3.482,75 Eur od 05.07.2011 do zaplatenia.

Zo skutkových zistení v prejednávanej veci vyplynulo, že obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. ako veriteľ a odporca ako dlžník uzatvorili dňa 24.10.2006 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0630716337, na základe ktorej zmluvy obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. poskytla odporcovi úver vo výške 1.626,50 Eur (pôvodne 49.000,- Sk) s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 18,40% ročne s tým, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov bola 23,05%. Odporca sa zaviazal zaplatiť uvedený úver s príslušenstvom v 60 mesačných splátkach vo výške 43,85 Eur (pôvodne 1.321,- Sk) s dátumom splatnosti prvej mesačnej splátky dňa 20.11.2006 a dátumom splatnosti poslednej mesačnej splátky dňa 20.10.2011. Odporca zaplatil obchodnej spoločnosti Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. z poskytnutého úveru v období od 20.11.2006 do 20.04.2007 sumu 205,94 Eur. Dňa 21.10.2010 uzavreli obchodná spoločnosť Y. Y., a.s. v skratke Y., a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom W. XX, U. ako postupca a obchodná spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE, predmetom ktorej zmluvy o postúpení pohľadávok bolo mimo iného i postúpenie peňažnej pohľadávky vo výške 3.873,84 Eur s príslušenstvom voči odporcovi zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006.

Dňa 01.12.2010 uzavreli obchodná spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., IČO: 36 856 584, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava ako postupca a navrhovateľ ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej zmluvy o postúpení pohľadávok bolo mimo iného i postúpenie peňažnej pohľadávky vo výške 3.873,84 Eur s príslušenstvom voči odporcovi zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0630716337 zo dňa 24.10.2006. Listom zo dňa 14.06.2011 navrhovateľ upozornil odporcu na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru s tým, že voči odporcovi eviduje dlžnú sumu 3.873,84 Eur. Listom zo dňa 04.07.2011 oznámil navrhovateľ odporcovi, že vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.07.2011 s tým, že voči odporcovi eviduje pohľadávku vo výške 3.873,84 Eur.

Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o splátkovom úvere boli Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), podľa ktorých bodu 7.6.1. písm. a) ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Podľa bodu 10.3. VOP pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo ak sa zásielka vráti ako nedoručená. Podľa bodu 19.16. VOP klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 12.11.2010 vyplýva, že veriteľ (Y. Y., a.s.) oznámila odporcovi, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE uzatvorenej dňa 21.10.2010, postúpila svoju pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 3.873,84 Eur spoločnosti Havel & Holásek s.r.o. Podľa pripojenej kópie obálky, zásielka s týmto oznámením sa postupcovi vrátila neprevzatá. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 03.01.2011 vyplýva, že spol. Havel & Holásek oznámila odporcovi, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE uzatvorenej dňa 21.10.2010, postúpila svoju pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 3.873,84 Eur spoločnosti CASH COLLECTORS SK s.r.o. Podľa pripojenej kópie obálky, odporca ani predmetné oznámenie neprevzal a zásielka bola vrátená odosielateľovi.

V spise sa nachádza listina žalobcu zo dňa 14.06.2011- upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a následne listina zo dňa 04.07.2011, v zmysle ktorej navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru žalovaného ku dňu 04.07.2011, s tým, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pohľadávka predstavuje 3.873,84 Eur. Doručenie ani tejto listiny odporcovi nie je preukázané. Zásielka bola žalobcovi vrátená.

Zo strany žalobcu bola predložená Zmluva uzavretá medzi Y. Y., a.s. ako postupcom a HAVEL & HOLÁSEK, s.r.o. ako postupníkom zmluva č. 0918/2010/CE zo dňa 21.10.2010 podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej došlo k postúpeniu pohľadávok špecifikovaných v prílohe č. 1 k Zmluve, v zmysle ktorého predmetom postúpenia je i pohľadávka voči dlžníkovi: U. N.. Následne táto pohľadávka bola postúpená zo spol. HAVEL & HOLÁSEK, s.r.o. ako postupcom na postupníka CASH COLLECTORS SK s.r.o., zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.12.2010.

Súd prvého stupňa postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa.

Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť

účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

Súd prvého stupňa zároveň dospel k správne mu záveru, že v danom prípade sa navrhovateľovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď síce predložil zmluvy o postúpení pohľadávok, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Y. Y., a.s. voči žalovanému ako dlžníkovi.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade zrejme nevyužila a navrhovateľovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol odporca v omeškaní.

Z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu navrhovateľovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluvy o postúpení pohľadávok sú preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priecilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Y. Y., a.s., voči žalovanému i postúpená naňho boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol žalovaný aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči odporcovi bola v čase jej postúpenia na navrhovateľa spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluvy o postúpení boli účinné) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči odporcovi uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že navrhovateľ nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol.

V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosti prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov

Súd prvého stupňa túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie.

Odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky, skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi a na jeho strane vystupujúcemu vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi súd priznal náhradu trov konania za úkon vykonaný advokátom v rámci právnej služby a to za vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa á 141,09 Eur (§ 13a ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. + 1x režijný paušál 8,39 Eur + 20% DPH),

ktorú sumu je navrhovateľ povinný zaplatiť advokátovi vedľajšieho účastníka do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.